# Raadsvoorstel

| | |
|---|---|
| **Onderwerp**<br>**Zaakid** | Uitvoeringsagenda Cultuurvisie 2030<br>2022-079846 |
| **Auteur** | Karen Florizoone<br>+31793469025<br>K.E.Florizoone@zoetermeer.nl |
| **Gemeentesecretaris** | Huykman, B.J.D. |
| **Directeur** | A. Quentin |
| **Portefeuillehouder** | Wethouder Van der Meer |
| **Medeverantwoordelijke(n)** | |

| | |
|---|---|
| **Uiterste behandeldatum (+ reden)** | 28 november, in verband met het tijdig kunnen opstarten van projecten in kalenderjaar 2023. |
| **Programma(s)** | Programma 4 Vrije tijd |
| **Eerdere besluitvorming** | Raadsmemo Afdoening toezegging 428 en 452 en motie 2105-08 en verdaging motie 2105-09: Vervolg uitvoeringsagenda Cultuurvisie 2030 d.d. 1 september 2021<br>Raadsvoorstel Cultuurvisie 2030 d.d. 17 mei 2021<br>Motie 2105-09: Haalbaarheid ambities cultuurvisie d.d. 17 mei 2021 |
| **Samenvatting** | Op 19 mei 2021 heeft de gemeenteraad de Cultuurvisie 2030 vastgesteld. Deze visie geeft op hoofdlijnen richting aan het cultuurbeleid in de periode 2022-2030 en bestaat uit acht programmalijnen. De gemeenteraad heeft het college van B&W de opdracht gegeven deze programmalijnen uit te werken in uitvoeringsagenda's voor 2022 en verder. In het raadsmemo Vervolg uitvoeringsagenda Cultuurvisie heeft het college van B&W de aangegeven hoe de uitvoeringsagenda wordt ontwikkeld. Dit raadsvoorstel betreft de uitkomsten van dit traject. |
| **Bijlagen** | 1. Uitvoeringsagenda Cultuurvisie 2030<br>2. Begrotingswijziging |

# Raadsbesluit

Raadsvoorstel Uitvoeringsagenda Cultuurvisie 2030
2022-079846

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 september 2022

**besluit**

1. De uitvoeringsagenda Cultuurvisie 2030 vast te stellen;
2. Voor de periode 2023 tot en met 2025 een budget ad € 327.500 per jaar ter beschikking te stellen om uitvoering te geven aan de uitvoeringsagenda;
3. De dekking van dit budget te halen uit:
    a. Programma 4 Vrije Tijd: € 150.000,-
    b. Begrotingssaldo: € 177.500,-
4. De bijhorende begrotingswijziging vast te stellen;
5. Motie 2105-09 Haalbaarheid ambities cultuurvisie' als afgedaan te beschouwen.

Over de onderdelen 2 tot en met 4 van dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat het een begrotingswijziging betreft. Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over de overige onderdelen van dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 28 november 2022

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

# Toelichting

## Probleemstelling en kader

Inleiding
Op 19 mei 2021 heeft de gemeenteraad de Cultuurvisie 2030 ‘de stad leeft, leve de stad’ (hierna Cultuurvisie) vastgesteld. Deze visie geeft op hoofdlijnen richting aan het cultuurbeleid in de periode 2022-2030 en bestaat uit acht programmalijnen:

1. Stabiele basis
2. Ruimte voor groei
3. Cultuur om de hoek
4. Nieuwe smaken, nieuwe makers
5. Iedereen doet mee
6. Jong geleerd, oud gedaan
7. Goud maken
8. Zoetermeer geeft kleur

De gemeenteraad heeft het college van B&W de opdracht gegeven deze programmalijnen uit te werken in uitvoeringsagenda’s voor 2022 en verder. Tegelijkertijd heeft de gemeenteraad ook motie 2105-09: Haalbaarheid ambities Cultuurvisie aangenomen, waarin de raad het college verzoekt:

- Na afronding van de uitvoeringsplannen de raad te informeren over de uitkomst;
- Indien ambities onhaalbaar blijken binnen het beschikbare budget, voorstellen te doen aan de raad waaruit blijkt welke middelen nodig zijn om de betreffende ambitie(s) alsnog te halen.

In het Raadsmemo Afdoening toezegging 428 en 452 en motie 2105-08 en verdaging motie 2105-09: Vervolg uitvoeringsagenda Cultuurvisie 2030 heeft het college aangegeven hoe de uitvoeringsagenda wordt ontwikkeld. Dit raadsvoorstel betreft de uitkomsten van dit traject.

Beoogd effect
Invulling geven aan de opdracht van de gemeenteraad om de Cultuurvisie uit te werken in een concrete uitvoeringsagenda. In dit voorstel zijn alle opgaven uit de Cultuurvisie uitgewerkt. Daarnaast is aangegeven in hoeverre aanvullende middelen in de huidige collegeperiode nodig zijn om alle ambities uit de visie te halen.

## Voorstel/keuzemogelijkheden/risico’s

In de periode december 2021 tot en met juli 2022 is een uitvoeringsagenda ontwikkeld voor alle acht programmalijnen. Dit is gebeurd samen met 72 vertegenwoordigers uit het culturele veld én in afstemming met 13 collega’s uit andere beleidsterreinen.

Elk van de programmalijnen heeft twee of meer opgaven. Voor elke opgave zijn één of meerdere afspraken gemaakt over:

- wat ervoor nodig is om de opgave te halen;
- welke partners hiermee aan de slag gaan;
- wanneer dit wordt opgepakt en
- hoe dit wordt uitgevoerd.

De uitvoeringsagenda (zie bijlage 1) bevat per programmalijn een overzicht van alle (voorgenomen) afspraken, uitgezet in de tijd. Een aantal zaken doet het culturele veld al en worden gecontinueerd, andere afspraken zijn nieuw en worden binnenkort opgestart.

Om alle opgaven in de Cultuurvisie te realiseren, is op een aantal thema's aanvullend budget nodig:

1. **Netwerkvorming**

De culturele basisinstellingen willen gezamenlijk zorgen voor een stevige basis waarop kunst en cultuur in de stad verder kunnen groeien, onder meer door cultuurmarketing- en promotie centraal te organiseren. Hiervoor willen zij gezamenlijk 2 fte vrijmaken. In de periode 2023-2025 vragen zij de gemeente om daarin 1,25 fte (€ 75.000,-) te financieren. Door de nasleep van de COVID-19 maatregelen, hebben zij zelf nog onvoldoende financiële middelen hiervoor. Na deze periode wordt gezamenlijk bepaald in hoeverre deze inspanning moet worden gecontinueerd.

2. **Coaching**

Vanuit zowel bestaande als nieuwe culturele makers is behoefte aan meer ondersteuning en coaching, onder meer door de Cultuurmakelaar. Het voorstel is om de komende twee jaar de functie met 0,2 fte (€ 15.000,-) uit te breiden. In 2024 volgt een evaluatie, volgens Raadsvoorstel Toekomst Cultuurfonds Zoetermeer.

3. **Deskundigheidsbevordering**

Naast coaching is er ook behoefte aan deskundigheidsbevordering bij culturele partners, zodat zij zelf aan de slag kunnen. Dat kan onder meer door het aanbieden van workshops en/of trainingen (€ 5.000,-).

4. **Onderzoek**

Een aantal onderzoeken zijn noodzakelijk om beter inzicht te krijgen in de behoeften in de stad, zoals de behoefte aan locatie voor opslag, repetitieruimte en voorstellingen. Hiervoor wordt in de jaren 2023 tot en met 2025 € 15.000,- gereserveerd.

5. **Wijkgericht werken**

Om de leefbaarheid in de wijken te verbeteren en de sociale samenhang in de wijken te vergroten, is de wens om meer wijkgericht cultuuraanbod aan te bieden. Dat gebeurt vraaggericht, oftewel voor, met, van en door inwoners. In de periode 2023 tot en met 2025 wordt hiermee in zes wijken gestart. Om dit mogelijk te maken, is extra inzet nodig van 0,6 fte programmaregisseur cultuur (€ 45.000,-), 1,32 fte cultureel werker (€ 95.000,-) en een uitvoeringsbudget ad € 30.000,-, dat wordt aangevuld met fondsenwerving.

6. **Cultuureducatie en -participatie**

Actief deelnemen aan cultuur draagt ook bij aan de ontwikkeling en de fysieke en mentale gezondheid van inwoners. Hier is een belangrijke rol weggelegd voor binnenschoolse cultuureducatie. Om scholen daarbij te ontzorgen, wordt de inzet van vakdocenten gecentraliseerd. Dit wordt in de periode 2023-2024 gefinancierd vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Vanaf 2025 is voor de inzet van 0,5 fte coördinator (€ 37.500,-) nodig, als NPO niet wordt verlengd.

7. **Behoud culturele elementen**

Het is belangrijk om culturele elementen, zoals gevelstenen met gemeentewapen of glas-in-loodkoepel van de voormalige Brinkers-fabriek, te behouden, omdat zij onderdeel uitmaken van het verhaal van Zoetermeer. Om het herstel en eventuele herplaatsing van deze elementen mogelijk te maken is in de periode 2023-2024 € 22.500,- nodig.

8. **Financiering aanbod**

Een belangrijk onderdeel van de Cultuurvisie is het faciliteren van de groei van kleinere en de komst van nieuwe culturele spelers. De stad trekt daarmee nieuwe creatieve, culturele makers aan, die we bij succes kunnen laten doorgroeien tot volwaardig culturele spelers. Hiertoe wordt in de periode 2023 tot en met 2025 € 25.000,- gereserveerd om daarmee extra (impuls)subsidie te kunnen verstrekken.

Voorgesteld besluit

1. De uitvoeringsagenda Cultuurvisie 2030 vast te stellen;
2. Voor de periode 2023 tot en met 2025 een budget ad € 327.500 per jaar ter beschikking te stellen om uitvoering te geven aan de uitvoeringsagenda;
3. De dekking van dit budget te halen uit:
    a. Programma 4 Vrije Tijd: € 150.000,-
    b. Begrotingssaldo: € 177.500,-
4. De bijhorende begrotingswijziging vast te stellen;
5. Motie 2105-09 Haalbaarheid ambities cultuurvisie' als afgedaan te beschouwen.

Argumenten

*1.1. Hiermee levert cultuur een bijdrage aan de Visie Zoetermeer 2040*

In de Visie Zoetermeer 2040 is sprake van een vijftal mechanismen en het belang om deze te kenteren om ook in de toekomst een vitale, leefbare stad te hebben. Door te investeren in cultuur, wordt geïnvesteerd in het welbevinden van de inwoners, de sociale cohesie en aan de leefbaarheid en vooral de woonaantrekkelijkheid van de stad. Daarnaast draagt het behouden van creatieve makers in de stad en het aantrekken van meer creatieve en culturele makers, bij aan een goed economisch klimaat. Cultuur draagt op deze manier bij aan Zoetermeer als stad waar iedereen zich thuis voelt.

*1.2. Culturele activiteiten worden nog meer op maat ontwikkeld*

Er zal de komende jaren meer vraaggericht worden gewerkt, waardoor culturele activiteiten meer op maat van de gebruikers worden afgestemd. Dat gebeurt bijvoorbeeld door activiteiten lokaal in de wijk op te zetten, maar ook door meer aan te sluiten op de behoeften van het onderwijs.

*1.3. Hiermee levert cultuur een bijdrage aan de opgaven van het Sociaal Domein*

In de uitvoeringsagenda is extra aandacht voor het opzetten van culturele activiteiten die bijdragen aan preventie van problematieken als eenzaamheid, rusteloosheid en depressie. Hierbij draagt het onder meer bij aan de positieve gezondheid, de optimale ontplooiing en het vergroten van de kansengelijkheid van inwoners.

*1.4. De uitvoeringsagenda is een realistisch plan, gedragen door het culturele veld*

De afspraken zijn samen met het culturele veld uitgewerkt en afgestemd met andere beleidsterreinen binnen de gemeente Zoetermeer. Met dit uitvoeringsprogramma wordt cultuur beter voor het voetlicht gebracht, is het laagdrempelig toegankelijk en kunnen nieuwe culturele projecten worden opgestart die passen bij de diverse publieksgroepen in de stad.

*2.1. Aanvullende budgetten zijn nodig om alle opgaven in de Cultuurvisie te realiseren*

De uitvoeringsagenda wordt voor een groot deel betaald door het culturele veld zelf. Zij investeert hiervoor € 285.000,- uit eigen middelen en verwacht € 75.000,- op te halen uit fondsenwerving. Daarnaast draagt ook een deel van de inzet van de NPO-gelden (€ 568.905,- toegekend aan cultuur) in de periode 2022-2023 bij aan de realisatie van de opgaven van de Cultuurvisie. Hierdoor is het aanvullend budget zo laag mogelijk gehouden, maar wel noodzakelijk om alle opgaven te kunnen realiseren. Vooral het creëren van laagdrempelig cultureel aanbod in de wijken vraagt een investering.

Kanttekeningen

*1.1. De toekomst is onzeker als gevolg van COVID-19*

De duur en impact van de COVID-19 crisis is lastig in te schatten. Onduidelijk is in hoeverre COVID-19 de komende jaren een impact zal hebben op de samenleving. Het aannemen van de uitvoeringsagenda biedt echter juist perspectief en beleidsrichting voor de culturele sector.

*2.1. Er is extra cultuurbudget nodig*

Er wordt extra budget gevraagd om alle doelen uit de Cultuurvisie te realiseren. Hiervan kan circa 50% gedekt worden uit het budget van programma 4 Vrije Tijd door de reservering voor het wegvallen van de huurinkomsten Casa in te zetten. Dat betekent dat de daadwerkelijke extra budgetvraag € 177.500,- bedraagt, oftewel 1,7% extra budget voor cultuur. Hiermee komt het beschikbare budget voor cultuur op € 85,20 per inwoner. Dat is nog steeds lager dan het gemiddelde in Nederland (€ 111,- per inwoner in 2019).

**Financiën**
Om de uitvoeringsagenda mogelijk te maken, is samen met het culturele veld gekeken naar een mix van financiering:

- Inzet van de eigen middelen (naar schatting jaarlijks circa € 285.000,-);
- Fondsenwerving (naar schatting jaarlijks circa € 75.000,-);
- Extra middelen vanuit de gemeente.

De gevraagde middelen vanuit de gemeente worden als volgt ingezet:

| **Thema** | **Onderdeel** | **2023** | **2024** | **2025** |
|---|---|---|---|---|
| Netwerkvorming | Projectorganisatie culturele basis (1,25 fte) | 75.000 | 75.000 | 75.000 |
| Coaching | Uitbreiding uren Cultuurmakelaar (0,2 fte) | 15.000 | 15.000 | PM[1] |
| Deskundigheids-bevordering | Bieden van workshops | 5.000 | 5.000 | 5.000 |
| Onderzoek | Onderzoeken uitvoeren | 15.000 | 15.000 | 15.000 |
| Wijkgericht werken | Inzet programmaregisseur cultuur (0,6 fte) | 45.000 | 45.000 | 45.000 |
| | Inzet cultureel werker (1,32 fte) | 95.000 | 95.000 | 95.000 |
| | Cultureel wijkbudget | 30.000 | 30.000 | 30.000 |
| Cultuureducatie en -participatie | Inzet coördinator kunstvakdocenten (0,5 fte) | 0 | 0 | 37.500 |
| Behoud culturele elementen | Opslag, herstel en herplaatsing elementen | 22.500 | 22.500 | 0 |
| Financiering aanbod | Uitbreiding subsidieregeling culturele projecten | 10.000 | 10.000 | 10.000 |
| | Uitbreiding subsidieregeling culturele jaarprogramma's | 15.000 | 15.000 | 15.000 |
| **Totaal** | | **327.500** | **327.500** | **327.500** |

Het voorstel is om voor de periode 2023 tot en met 2025 budget vrij te maken en dit te dekken vanuit:

- Programma 4 Vrije Tijd (reservering compensatie huurinkomsten Poppodium Boerderij bij het wegvallen van de huurinkomsten Casa): € 150.000,-
- Het begrotingssaldo: € 177.500,-

Eind 2024 zal de uitvoeringsagenda worden geëvalueerd. Op basis hiervan volgt een geactualiseerde agenda voor de periode 2026-2030, inclusief de benodigde financiële middelen.

[1] In 2024 wordt geëvalueerd in hoeverre dit gecontinueerd moet worden, volgens raadsvoorstel Toekomst Cultuurfonds Zoetermeer.

**Controleprotocol**
Niet van toepassing.

**Participatie en Communicatie**
De uitvoeringsagenda Cultuurvisie is in een uitgebreid participatietraject van acht maanden opgesteld. In de periode december 2021 tot en met juli 2022 is een uitvoeringsagenda ontwikkeld voor alle acht programmalijnen samen met 72 vertegenwoordigers uit het culturele veld én in afstemming met 13 collega's uit andere beleidsterreinen.
Hiermee is tevens de basis voor verdere samenwerking in het culturele veld en met andere domeinen verstevigd.

**Duurzaamheid**
Waar mogelijk wordt rekening gehouden met duurzaam werken. Bijvoorbeeld door culturele elementen te restaureren en te herplaatsen.

**Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten**
De uitvoeringsagenda is positief getoetst door de netwerkregisseur Open Stad. Vooral vanuit programmalijnen 3 Cultuur om de hoek en 5 Iedereen doet mee is veel aandacht voor toegankelijkheid en laagdrempelige culturele activiteiten.

**Rapportage en evaluatie**
De voortgang van de afspraken in de uitvoeringsagenda worden tot 2030 elk half jaar gemonitord. Tot 2030 wordt twee keer samen met de betrokken partijen geëvalueerd of bepaalde doelen al dan niet gehaald zijn of mogelijk bijgesteld moeten worden. Deze leerpunten worden in een volgende versie van de uitvoeringsagenda verwerkt. De evaluatiemomenten vinden plaats in:

- December 2024 en
- Juli 2027.

<u>Planning</u>
Niet van toepassing.